

ZOERSEL, DORP

Nota landschappelijk bodemonderzoek, verkennend archeologisch booronderzoek en proefsleuvenonderzoek: Programma van maatregelen.

RAPPORT NR. 0948

Titel

Nota landschappelijk bodemonderzoek, verkennend archeologisch booronderzoek en proefsleuvenonderzoek Zoersel, Dorp: Programma van maatregelen

Auteur(s)

Jeska Pepermans, Timothy Nuyts & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2021-192

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2022A363 (LBO)

2022B62 (VAB)

2022A402 (PS)

Plaats en datum

Beerse, 18/03/2022

© J. Verrijckt bvba. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming.

INHOUD

1	Administratieve gegevens	5
2	Gemotiveerd advies	6
2.1	Aanleiding vooronderzoek	6
2.2	Resultaten vervolgonderzoeken	6
2.1.1	Landschappelijk bodemonderzoek	6
2.1.2	Verkennd archeologisch booronderzoek.....	6
2.1.3	Proefsleuvenonderzoek.....	7
2.3	Impactbepaling van de geplande werken	7
2.4	Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen.....	7
3	bibliografie	8

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2021-192
Projectcode Onroerend Erfgoed	Vooronderzoek	2022A363 (LBO) 2022B62 (VAB) 2022A402 (PS)
Locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Zoersel
	Straat	Dorp
Kadastrale gegevens	Gemeente	Zoersel
	Afdeling	1
	Secie	C
	Percelen	12A3, 12C3, 13P, 14K2 en 16Z
Coördinaten	Noordwest	X: 173900.89 Y: 217773.18
	Noordoost	X: 174006.03 Y: 217750.54
	Zuidoost	X: 174000.99 Y: 217701.50
	Zuidwest	X: 173893.34 Y: 217712.06
Oppervlakte plangebied		4977m ²
Oppervlakte bodemingreep		2812m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 – Jeroen Verrijckt 2017/00175 – Timothy Nuyts

2 GEMOTIVEERD ADVIES

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota DOUCET, A. & VERRIJCKT, J. 2021: *Archeologienota Zoersel Dorp*, Beerse met ID 19019 en projectcode 2021C485. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande grondgebonden woningen, appartementen en bijhorende parkeergarage te Zoersel Dorp¹. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2 Resultaten vervolgonderzoeken

2.1.1 Landschappelijk bodemonderzoek

Op basis van het bureauonderzoek werd een hoge archeologische verwachting opgesteld voor het aantreffen van lithische artefacten en/of intacte vuursteenconcentraties uit de steentijden. Gelet op de nabijheid van goed onderzocht archeologische sites², werd een zeer hoge archeologische verwachting opgesteld voor het aantreffen van sporen en/of structuren uit de periode neolithicum tot en met de nieuwe tijd. In eerste instantie werd dan ook een landschappelijk bodemonderzoek geadviseerd.

Tijdens het landschappelijke bodemonderzoek werd in het zuidoostelijk gedeelte een archeologisch niveau aangetroffen op ca. 106 cm-mv namelijk een intacte podzolbodem. De verwachting naar een intacte artefactensite uit de steentijd is bijgevolg ook hoog voor dit gedeelte van het plangebied. In het westelijke en noordelijke deel werd geen intacte podzolbodem meer aangetroffen. Hierin zal een eventueel aanwezige artefactensite uit de steentijd geen goede bewaring kennen, sporensites vanaf het Neolithicum kunnen bij afwezigheid van dergelijke bodem wel nog goed bewaard zijn. Aangezien de geplande werkzaamheden de eventuele archeologische niveaus verstoren, is verder onderzoek noodzakelijk in functie van steentijdsites in de vorm van een verkennend archeologisch booronderzoek noodzakelijk in het zuidoostelijk gedeelte. Na afronding daarvan, alsook eventuele vervolgstappen in functie van steentijd, dient er een proefsleuvenonderzoek plaats te vinden in het hele plangebied om sporensites op te sporen.

2.1.2 Verkennend archeologisch booronderzoek

Gedurende het verkennend archeologisch booronderzoek in dit zuidoostelijk deel werd er een intact podzolprofiel aangetroffen in 8 boringen. In 2 boringen bevond zich nog een restant van dergelijk profiel. Het gaat voornamelijk om de boringen in het zuiden van de zone waar werd geboord. De overige boringen vertoonden een AC-bodemprofiel of zijn gestuit door recente verstoringen. Er werd geen antropogeen materiaal aangetroffen uit de steentijd. Hierdoor wordt geconcludeerd dat er geen artefactensite uit de steentijd aanwezig is binnen de onderzochte zone. Het potentieel op kenniswinst met betrekking tot steentijdvindplaatsen is verder nihil. J. Verrijckt bvba adviseert hierbij om in de volgende fase van het onderzoek over te gaan naar het proefsleuvenonderzoek.

¹ DOUCET & VERRIJCKT 2021

² DYSELINCK 2014

2.1.3 Proefsleuvenonderzoek

Tenslotte zijn ook de resultaten van het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek negatief voor de aanwezigheid van archeologisch relevante vondsten, sporen en/of structuren uit eender welke (pre-)historische periode. De enige grondsporen die talrijk aanwezig zijn binnen het plangebied zijn van duidelijk recente (uitbraaksporen voormalige bebouwing, recente paalkuilen,...) of natuurlijke oorsprong (wortelwerking in de bodem). De bandensporen, die werden aangetroffen in de moederbodem/C-horizont, in combinatie met de dikke, puin- en bouwafvalrijke A-horizont bewijzen dat het terrein/de percelen in het recente verleden reeds werden afgegraven en opnieuw aangevuld. Naar alle waarschijnlijkheid werden bij deze recente ingrepen in de bodem ook de archeologische resten (indien deze zich binnen het plangebied bevonden) verstoord/vernietigd.

2.3 Impactbepaling van de geplande werken

De opdrachtgever plant op de terreinen te Zoersel Dorp (prov. Antwerpen) de bouw van 9 grondgebonden woningen en 17 appartementen. Deze zullen gefundeerd zijn tot op een vorstvrije diepte van 80cm -mv. Centraal op het terrein wordt een parkeergarage voorzien van 1550m² met een diepte van 3,5m -mv. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 4977m². De totale bodemingreep bedraagt 2812m². Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd.

2.4 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek te Zoersel, Dorp leverde geen archeologisch relevante vondsten, sporen en/of structuren op uit eender welke (pre-)historische periode. Hierdoor is geen kenniswinst meer te behalen en is geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Een programma van maatregelen werd hierdoor niet opgemaakt.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk³ is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2021

3 BIBLIOGRAFIE

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2021. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at: https://www.onroerenderfgoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.

DOUCET, A. & VERRIJCKT, J., 2021. *Nota Zoersel Dorp, J. Verrijckt Archeologie & Advies, Rapport nr. 0627*, Beerse. Available at: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/19019>.

DYSELINCK, T., 2014. *Archeologische opgraving Zoersel Dorp, Baac Vlaanderen rapport nr. 68*,